

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी, सुरत
गुजराती विषयनी अभ्यास समिति

द्वारा संयोजित

रेग्युलर / એક્ષટર્નલ अभ्यासक्रम

એમ.એ. સેમેસ્ટર- ૧ થી ૪ (નવીન)

[સને વર્ષ :૨૦૨૧-૨૦૨૨, ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ ,૨૦૨૩- ૨૦૨૪]

એમ.એ. સેમ. - ૧

(સને વર્ષ ૨૦૨૧- ૨૦૨૨ , ૨૦૨૨- ૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ - ૨૦૨૪)

Core course:001

ગુજરાતી પેપર-૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ - કૃતિઓ

હેતુ : ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ સાથેની તુલના દ્વારા સમજ પ્રાપ્ત થાય.

- એકમ -૧ ખંડકાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો, ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા
એકમ -૨ ખંડકાવ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ અને ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપની તુલના .
એકમ -૩ શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો -સં. ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન
એકમ -૪. ' બાહુક '- ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ખંડકાવ્ય સ્વરૂપ વિકાસ - ચિનુ મોદી
૨. ખંડકાવ્ય - જયદેવ શુક્લ
૩. સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી - સુમન શાહ
૪. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. બાહુક -લે. ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન
૬. શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન
- ૭ મુક્ત દીર્ઘ કવિતા - દીપક રાવલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સાહિત્ય સ્વરૂપો - કે.સી.મહેતા
૯. આપણા ખંડકાવ્ય - સં. ધીરુભાઈ ઠાકર

શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , (અભ્યાસક્રમ માટે પસંદગીના ખંડકાવ્ય)

૧. વસંતવિજય - કાન્ત
૨. ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત
૩. ગ્રામમાતા - કલાપી
૪. તુકારામનું સ્વર્ગારોહણ - રા.વિ. પાઠક
૫. છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ
૬. જટાયુ - સિતાંશુ

ગુજરાતી પેપર - ૦૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા.

હેતુ: ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસકોની વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે અને મૂળ સુધી પહોંચીને કૃતિનિષ્ઠ સૌન્દર્યની આનંદાનુભૂતિ કરી શકે.

એકમ - ૧. રસ સિદ્ધાંતની વિચારણા અને રસની પરિભાષા

- ૧.૧. રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સંબંધી ભદ્ર લોલ્લટ, ભદ્ર શંકુક, ભદ્ર નાયક, અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતની સમીક્ષા.
- ૧.૨. ભરતનું રસસૂત્ર, ભાવ, સ્થાયી ભાવ, વિભાવ-અનુભાવ, સાત્ત્વિક ભાવ અને સંચારી ભાવની સમજૂતી
- ૧.૩. રસ અને રસાભાસ, ભાવ અને ભાવાભાસ
- ૧.૪. રસ પ્રતીતિનાં વિધનો.

એકમ - ૨. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિચારણા

૨. ૧ ધ્વનિની વ્યાખ્યા, ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનના મતે.
૨. ૨ ધ્વનિના આધારે કાવ્યના પ્રકારો, વસ્તુ ધ્વનિ, અલંકાર ધ્વનિ અને રસ ધ્વનિ.
૨. ૩ ધ્વનિ કાવ્યના પ્રભેદો : વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્ય અને અવિવક્ષિતવાચ્ય ધ્વનિ.

એકમ - ૩. કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા

૩. ૧. કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા
૩. ૨. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર
૩. ૩. વક્રોક્તિના પ્રકારો
૩. ૪. કાવ્યના ત્રણ માર્ગો અને પ્રકારો.

એકમ - ૪. રમણીયતાની વિભાવના.

૪. ૧. જગન્નાથના મતે રમણીયતાની વિભાવના
૪. ૨. જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના અર્થો
૪. ૩. જગન્નાથે દર્શાવેલ કાવ્યના ચાર પ્રકારો

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા- તપસ્વી નાન્દી.
૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા- બહેચરભાઈ પટેલ
૩. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો.- લે.- નગીનદાસ પારેખ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- નટુભાઈ રાજપરા અને જયંત કોઠારી
૫. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ
૬. ધ્વન્યાલોક - આનંદવર્ધન
૭. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિ વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૮. રસ સિદ્ધાંત : એક પરિચય - ડો. પ્રમોદકુમાર પટેલ
૯. કુંતકનો વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૧૦. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર- ડો. રમેશ શુક્લ

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૧.

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 003.

ગુજરાતી પેપર- ૩ ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ :વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પ્રવૃત્તિ પરત્વે અભિમુખ બને અને વિવેચન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧. નર્મદની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .

કવિ અને કવિતા વિશેના નર્મદના વિચારો .

રસજ્ઞાન ,જોસ્સો ,રસ અને તર્કશક્તિ અંગે નર્મદનાં વિચારો.

નર્મદની દૃષ્ટિએ કવિતાનું પ્રયોજન.

એકમ -૨. નવલરામની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .

કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો .

જુસ્સો, રસ , તર્ક અંગે નવલરામના વિચારો.

એકમ -૩ રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના રમણભાઈના વિચારો.

ચિત્ત:ક્ષોભ એટલે શું. તે સમજાવી રમણભાઈની કાવ્યવિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવનાની મર્યાદાઓ, શીઘ્ર કવિતા વિશેના વિચારો.

એકમ -૪. બ. ક. ઠાકોરની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

એમની દૃષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતા કોને કહેવાય તે વિગતે ચર્ચા.

વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

ઠાકોરની દ્રષ્ટિએ પ્રતિભા એટલે શું.? પ્રતિભાબીજની માવજતમાં નડતા વિઘ્ન વિશે ચર્ચા કરો.

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. પ્રતીતિ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. નર્મદ એક અધ્યયન - રમેશ શુક્લ
૮. વિવેચક નવલરામ - પૂર્ણિમા ભટ્ટ
૯. બ.ક.ઠાકોરનો કાવ્ય વિચાર - હર્ષદ ત્રિવેદી
૧૦. વિવેચનનો અનુબંધ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

એમ. એ. સેમેસ્ટર- ૧.

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Elective course:001

ગુજરાતી પેપર – ૪ આધુનિક સાહિત્ય (A)

હેતુ : આધુનિકતાની વિભાવના સમજાય તથા કૃતિનો આ સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ -૧ આધુનિકતાની વિભાવના

૧.૧ આધુનિક સંજ્ઞા પરિચય, પરંપરાગત , સમકાલીન, અર્વાચીન સંજ્ઞાઓ સાથેનો સંબંધ

૧.૨. આધુનિક સાહિત્યનાં લક્ષણો

૧.૩ આધુનિક સાહિત્યને પ્રેરનારાં પરિબળો

એકમ -૨ કવિતા , ટૂંકીવાર્તા અને નવલકથા પર આધુનિકતાનો પ્રભાવ.

એકમ -૩ ' ટોળું '- ઘનશ્યામ દેસાઈ

એકમ -૪. ' ફેરો ' – રાઘેશ્યામ શર્મા

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ' ટોળું '- ઘનશ્યામ દેસાઈ આર.આર. શેઠ પ્રકાશન ,અમદાવાદ

૨. ' ફેરો ' – રાઘેશ્યામ શર્મા , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૩. સાહિત્યમાં આધુનિકતા- સુમન શાહ

૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદ- પ્રમોદકુમાર પટેલ

૫. આધુનિકતા: એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય- બિપિન આશર

૬. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી

૭. ગુજરાતી કથાવિશ્વ – બાબુ દાવલપુરા

૮. કવિતામાં આધુનિકતા – ભોળાભાઈ પટેલ

૯. આધુનિક કવિતા – નિરંજન ભગત

૧૦ નવલકથા શિલ્પ અને સર્જન – નરેશ વેદ

૧૧ ઘનશ્યામ દેસાઈ ગ્રંથ – સં. ઊર્મિ દેસાઈ , રમેશ ઓઝા , ભવન્સ પ્રકાશન

૧૨ ચંદ્રકાંત બક્ષીથી ફેરો – સુમન શાહ

ગુજરાતી પેપર - ૪ સાહિત્ય અને પુરાકલ્પન (B)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ પુરાકાથાઓનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે

એકમ - ૧. પુરાકલ્પન સંજ્ઞાની વિભાવના

એકમ - ૨. પુરાકલ્પન અને અન્ય વિદ્યાશાખા વચ્ચેનો સંબંધ

૨. ૧ પુરાકલ્પન અને સમાજવિજ્ઞાન

૨. ૨ પુરાકલ્પન અને મનોવિજ્ઞાન

૨. ૩ પુરાકલ્પન અને ભાષાવિજ્ઞાન

૨. ૪ પુરાકલ્પન અને ધર્મ

૨. ૫ પુરાકલ્પન અને લોકકથા - દંતકથા

એકમ - ૩. ઊરૂભંગ - ભાસ , અનુ.હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

એકમ - ૪. અંતિમ યુદ્ધ - ધ્વનિલ પારેખ , ડિવાઈન પબ્લીકેશન્સ

સંદર્ભ :

૧. પુરાકલ્પન - પ્રવીણ દરજી , યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૨. કળા સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાનો પરિચય -ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૪. ઊરૂભંગ - ભાસ , અનુ. હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૫. અંતિમ યુદ્ધ - ધ્વનિલ પારેખ, ડિવાઈન પબ્લીકેશન

૬. નાટકમાં મીથ - ધ્વનિલ પારેખ

૭. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

૮. સાહિત્ય પરિષદ કોશ, ભાગ - ૩

ગુજરાતી પેપર - ૪. સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ (C)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતની સંસ્કૃતિનો પરિચય પ્રાપ્ત કરી શકે.

એકમ-1. સંસ્કૃતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્યનો પરિચય.

એકમ-2. સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિનો સંબંધ, એકબીજા પર પડતી અસરોનો અભ્યાસ.

એકમ-3. સરસ્વતીચંદ્ર-1 (લે. ગો.મા.ત્રિ)ના આધારે ગુજરાતી સંસ્કૃતિનો અભ્યાસ

એકમ-4. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ- હસુતાબેન સેદાણી.(પ્ર. યુનિ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ)

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. આલોચના (હિન્દી)નાં વિવિધ અંકો ,૮૨,૧૯૮૭
૨. સાહિત્યકા સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતન (હિન્દી) – નિર્મલા જૈન
૩. વ્યવહારિક સમાજશાસ્ત્ર- ડૉ.સંજીવ મહાજન
૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે – ડૉ. નરેશ શુક્લ
૫. literature and society, Penguin Book-1956
૬. સંસ્કૃતિ , બહુસંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – પ્રવીણ દરજી પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ – આલોક ગુપ્તા પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન – ડૉ.નાનકભાઈ કાદર પાર્શ્વ પ્રકાશન

પેપર - ૫. પૂઝરીડિંગ - જોડણી (A)

Multi Disciplinary- 001

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ જોડણી અને પૂઝરીડિંગ અંગેની માહિતી મેળવી વાંચતા લખતા શીખી શકે

- એકમ : ૧. પૂઝ એટલે શું ? પૂઝ વાંચન , પૂઝ રીડરનું મહત્વ
કોશ સ્વરૂપ અને પ્રયોજન ,
કોશના વિવિધ પ્રકારો , વ્યુત્પત્તિ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર
કોશ કઈ રીતે જોવો ? અકારાદિકમ,કોશનું મહત્વ
- એકમ : ૨. જોડણીના નિયમો અને વિરામચિહ્ન
- એકમ : ૩. સંધિ- સમાસના નિયમો
- એકમ : ૪ પૂઝવાચન અને ભૂલસુધારણા

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. સાર્થ જોડણીકોશ
૨. લેખનપદ્ધતિ અને પૂઝવાંચન – રમેશ શુક્લ
૩. પૂઝવાચન – રતિલાલ સાં.નાયક
૪. વ્યાકરણવિમર્શ – ઊર્મિ ધનશ્યામ દેસાઈ
૫. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ – યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૬. મોટો કોશ – રતિલાલ નાયક

પેપર - ૫. અનુવાદ અને સમસ્યા (B)

Multi Disciplinary- 001

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ અનુવાદિત કૃતિનો પરિચય મેળવે અને અનુવાદ અંગેની માહિતી પ્રાપ્ત કરી શકશે.

- એકમ : ૧. અનુવાદ સંજ્ઞા,વ્યાખ્યા અને વિભાવના
- એકમ : ૨. સંસ્કૃતિ પરિવેશના સંદર્ભે અનુવાદની સમસ્યાઓ
- એકમ : ૩. એક મેલી યાદર – રાજેન્દ્રસિંહ બેદી , હિન્દી

એકમ : ૪ 'એક મેલી યાદર' – રાજેન્દ્રસિંહ બેદી, અનુ. મોહન દાંડીકર

સંદર્ભ :

૧. અનુવાદ કળા – નગીનદાસ પારેખ સં. રમણ સોની
૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન – ભોળાનાથ તિવારી
૩. અનુવાદ વિચાર અને અનુવાદ પ્રક્રિયા – રમણ સોની
૪. અનુવાદ સમસ્યાઓ – મોહનભાઈ પટેલ
૫. ગુજરાતી અનુવાદ વિચાર – જયંતીભાઈ ચૌધરી
૬. જ્ઞાન ગંગોત્રી

સેમેસ્ટર – ૨

ગુજરાતી પેપર – ૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય

હેતુ : સાહિત્યને મૂલવવા માટેનો તુલનાત્મક અભિગમ કેળવાય.

- એકમ -૧ તુલનાત્મક સાહિત્ય : વ્યાખ્યા, વિભાવના, લક્ષણો અને કાર્યક્ષેત્ર
એકમ -૨ તુલનાત્મક સાહિત્યના અભિગમો (ફ્રેન્ચ અને અમેરિકન અભિગમ સંદર્ભે)
એકમ -૩ 'કૃષ્ણાયન' તથા 'દ્રોપદી' નવલકથાની વિષયવસ્તુગત તુલના
એકમ -૪ 'કૃષ્ણાયન' કાજલ ઓઝા તથા 'દ્રોપદી' પ્રતિભારાયની નવલકથાની પાત્રલક્ષી તુલના

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. કૃષ્ણાયન- કાજલઓઝા , નવભારત પ્રકાશન
૨. દ્રોપદી – પ્રતિભારાય , અરુણોદય પ્રકાશન
- ૩ તુલનાત્મક સાહિત્ય – ધીરુ પરીખ
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં – અશ્વિન દેસાઈ
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ – વસંત બાપટ ,અનુ.-જયા મહેતા , જશવંતી દવે
૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- ૭.. તુલનાત્મક સાહિત્ય- ચૈતન્ય દેસાઈ
૮. પ્રત્યક્ષ – ઓનલાઈન
૯. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા – ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી.

ગુજરાતી પેપર - ૭ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ: વિદ્યાર્થીઓ ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો, ભાષાના ઘટક તત્વોનો તથા ધ્વનિ

નિર્માણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ મેળવે.

એકમ -૧ ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર

ભાષાવિજ્ઞાનનો વૈજ્ઞાનિક અભિગમ

ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનો પરિચય

ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિજ્ઞાનો અને શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ

એકમ -૨ ધ્વનિવિજ્ઞાન

ભાષાવિજ્ઞાનમાં ધ્વનિવિજ્ઞાનનું મહત્વ

ધ્વનિઘટકની વિભાવના

ધ્વનિવિજ્ઞાન (Phonetics) અને ધ્વનિતંત્રવિજ્ઞાન (Phonology) વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ -૩. ધ્વનિ નિર્માણની પ્રક્રિયા

વાણીના અવયવો અને તેનું કાર્ય

ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ : સ્વર અને વ્યંજન

સ્વરોનું વર્ગીકરણ વ્યંજનોનું વર્ગીકરણ

એકમ -૪ .માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિઓ

સ્વરો, અર્ધસ્વરો

વ્યંજનો

અક્ષર (syllable)

સૂર

બલાઘાત (stress)

જંકચર (સંગમ)

દીર્ઘત્વ

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ભાષાવિજ્ઞાન _ સંવર્ધિત આવૃત્તિ ૧૯૭૮) ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૨. ભાષાપરિચય _ પોખ્યુલર પ્રકાશન, સુરત

૩. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - ડૉ.પ્રબોધ પંડિત

૪. General Linguistics – R.H. Robins

૫. ધ્વનિઘટકની વિભાવના _ ડૉ. ભારતીબેન દવે
૬. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ _ જયંત કોઠારી
૭. વ્યુત્પત્તિ વિચાર _ ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૭. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા _ ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૮. ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થાની વિચારણા _ પિંકી પંડ્યા
૯. ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય _ રમેશ ત્રિવેદી
૧૦. ગુજરાતી વ્યાકરણ પ્રવેશ _ અશરફમાન પઠાણ
૧૧. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨. શબ્દ અને પરિશીલન - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૩. ગુજરાતી ભાષા- ડૉ. ટી. એન. દવે
૧૪. વ્યાકરણ વિમર્શ _ ડૉ. ઊર્મિ ધનશ્યામદેસાઈ
૧૫. વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૧૬. ગુજરાતી વાક્યરચના - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત
૧૭. ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય (નરસિંહરાવ દિવેટિયાના બે ભાગમાં પ્રગટ થયેલા

વ્યાખ્યાન પુસ્તકોનો સંક્ષેપ) - સંક્ષેપકાર – કે.કા.શાસ્ત્રી

ગુજરાતી પેપર - ૮. ગુજરાતી વિવેચન

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ વિવેચન અંગે માહિતી પ્રાપ્ત કરી શકે

એકમ - ૧. રામનારાયણ વિ. પાઠકની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના રા.વિ.પાઠકનાં વિચારો
રા.વિ.પાઠકની 'રહસ્ય' સંજ્ઞા-વિભાવના

એકમ- ૨. ઉમાશંકર જોશીની કાવ્યવિભાવના.

કવિ અને કવિતા વિશેના ઉમાશંકરના વિચારો .
કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા અંગેના વિચારો .
કલા અને નીતિ અંગેના ઉમાશંકરના વિચારો .

એકમ - ૪. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી ની વિચારણા

કવિ, કાવ્ય ,કવિકર્મ ,સર્જન પ્રક્રિયા ,
કાવ્ય અને જીવન, કાવ્ય અને નીતિ
કાવ્ય અને ભાષા વિશેના વિષ્ણુ પ્રસાદ ત્રિવેદીના વિચારો

એકમ ૪. સુરેશ જોશીની કાવ્યવિભાવના .

સાહિત્યની કલાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો .
રૂપનિમિત્તિ અંગેના વિચારો
ભાષાકર્મ અને સંક્રમણ વ્યાપાર અંગેના વિચાર.

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. વિવેચક રા.વિ .પાઠક - શિરીષ પંચાલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. વિવેચક ઉમાશંકર જોશી -શિરીષ પંચાલ
૮. વિવેચક વિષ્ણુ પ્રસાદ ત્રિવેદી - શિરીષ પંચાલ
૯. વિવેચક સુરેશ જોશી - શિરીષ પંચાલ
૧૦. કથોપકથન - સુરેશ જોષી

ગુજરાતી પેપર- ૯ અનુ આધુનિક સાહિત્ય (A)

હેતુ : વિદ્યાર્થીઓ અનુઆધુનિકતાની વિભાવનાનો તથા કૃતિનો અભ્યાસ કરી શકે .

એકમ : ૧. અનુઆધુનિકતાની વિભાવના

એકમ : ૨. નારીચેતના અને દલિત ચેતના

એકમ : ૩.. ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ (પસંદગીની કવિતા - ૨૫)

એકમ: ૪. એક ડગલું આગળ - પારુલ દેસાઈ ,ડિવાઈન પ્રકાશન

સંદર્ભ :

૧. ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ, સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી
૨. એક ડગલું આગળ - પારુલ દેસાઈ , ડિવાઈન પ્રકાશન
૩. અનુ આધુનિકતા અને આપણે - સુમન શાહ
૪. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય - સુધા પંડ્યા
૫. પ્રતિબદ્ધ - ભરત મહેતા , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૬. પ્રત્યાયન - ભી.ન.વણકર
૭. વિશેષ - ઈલા નાયક - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. વાર્તાસંદર્ભ - શરીફા વીજળીવાળા -ગુર્જરપ્રકાશન
૯. શતરૂપા - શરીફા વીજળીવાળા - ગુર્જર પ્રકાશન
૧૦. દલિત સંવેદના અને સાહિત્ય - નાથાલાલ ગોહિલ
૧૧. દલિત સંપ્રત્યય - નરેશ વાઘેલા , આદર્શ પ્રકાશન
૧૨. દલિત સાહિત્ય - ગુણવંત વ્યાસ
૧૩. ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં દલિત સંવેદન - જયશ્રી સોલંકી
૧૪. શબ્દસૃષ્ટિ , દલિત સાહિત્ય વિશેષાંક - સાહિત્ય અકાદમી , ગાંધીનગર
૧૫. દલિત કવિતા - સં. મોહન પરમાર , પાર્શ્વ પ્રકાશન

ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં. નીરવ પટેલ (અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલી કવિતા)

૧. ગામ છોડી જતાં - પ્રવીણ ગઢવી
૨. મંદિર પ્રવેશ ન કરો દોસ્તો - પ્રવીણ ગઢવી
૩. ફરી ભૂલ ન કરતો મહાત્મા - પ્રવીણ ગઢવી
૪. હું એકલવ્ય - દલપત ચૌહાણ
૫. અસ્પૃશ્ય - દલપત ચૌહાણ
૬. સ્પર્શ - હરીશ મંગલમ
૭. અર્થ - હરીશ મંગલમ
૮. અસ્પૃશ્ય કવિતા - સાહિલ પરમાર
૯. ટાણવા માટે ન આવવા - સાહિલ પરમાર
૧૦. વાડો - રાજુ સોલંકી
૧૧. બાબા સાહેબની જે - રાજુ સોલંકી
૧૨. ચ્યમ લ્યા એટલો ફાટી ગ્યો - શંકર પેન્ટર
૧૩. ઓવરબ્રિજ - ભી.ન.વણકર
૧૪. આનંદની કવિતા - યશવંત વાઘેલા
૧૫. શબ્દને જોયા છે મેં - જયંત પરમાર
૧૬. દલિત કવિનું વસિયતનામું - જયંત પરમાર
૧૭. અહીં - કિશન સોસા
- ૧૮ રમખાણગ્રસ્ત શહેર - કિશન સોસા
૧૯. મારો શામળિયો - નીરવ પટેલ
૨૦. હું અને ડોશી - નીરવ પટેલ
૨૧. લખ - પથિક પરમાર
૨૨. અમને અધિકાર આપો - મધુકાન્ત કલ્પિત
૨૩. ગાંધીજીને - અરવિંદ વેગળા
૨૪. કાવ્યનું મુલ્ય - ચંદુ મહેરિયા
૨૫. ચોદમીનો સૂર્ય - નિલેશ કાથળ

ગુજરાતી પેપર - ૯. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય (B)

એકમ : ૧. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય વિભાવના

એકમ : ૨. ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય પરિચય વાર્તા , નવલકથા, કવિતા

એકમ : ૩. ટૂંકી વાર્તા સ્વરૂપ

એકમ: ૪. પન્ના નાયકનો વાર્તાલોક - પન્ના નાયક, ડિવાઈન પબ્લીકેશન

સંદર્ભગ્રંથ -

૧. ડાયસ્પોરિક સાહિત્ય - સં. કેતન બુહાં

૨. અમેરિકામાં ભારતીયો -પ્રવીણ ન.શેઠ ,જગદીશ દવે

૩. અમેરિકામાં કેટલાક ગુજરાતી સર્જકો -મધુસુધન કાપડિયા, સાહિત્ય અકાદમી - ૨૦૧૧

૪. બ્રિટીશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરા કાવ્યધારા - બળવંત જાની

ગુજરાતી પેપર - ૯ સાહિત્ય અને ઇતિહાસ (C)

હેતુ : આંતર વિદ્યાકીય દ્રષ્ટિકોણથી ઇતિહાસ અને સાહિત્ય વચ્ચેનાં સંબંધની સમજ વિકસે.

એકમ- 1. ઇતિહાસ સંજ્ઞા, વિભાવના અને ઇતિહાસલેખનના સાધનોનો પરિચય.

એકમ-2. ઇતિહાસ અને સાહિત્યનો સંબંધ, એકબીજા પર પડતી અસરોનો અભ્યાસ

એકમ-3. ગુજરાતનો સુવર્ણકાળ (રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં અભ્યાસ)

એકમ-4. પાટણની પ્રભુતા- ઇતિહાસ અને સાહિત્યના સંદર્ભે અભ્યાસ

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. પરિષદ પ્રમુખોના વ્યાખ્યાનો - ભો.જે.વિદ્યાભવન અમદાવાદ

૨. ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ - ર.છો.પરીખ , હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી

૩. ગુજરાત એક દર્શન, પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર , મહારાજા સયાજીરાવ વિશ્વ વિદ્યાલય વડોદરા

૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર ,સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે - નરેશ શુક્લ

૫. કલાકારની ઇતિહાસબોધ - ભરત મહેતા

૬. સંબોધીના વિવિધ અંકો - એલ. ડી.ઇન્ડોલોજી , અમદાવાદ

૭. નવલકથા સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - શિરીષ પંચાલ

ગુજરાતી પેપર - ૧૦ સાહિત્ય અને ફિલ્મ (A)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્ય અને ફિલ્મનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરી શકે.

એકમ : ૧. ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયા

એકમ : ૨ સાહિત્ય અને ફિલ્મ કળા સ્વરૂપ સંદર્ભે સામ્ય - ભેદ

એકમ : ૩. કંકુ - પન્નાલાલ પટેલ (પન્નાલાલની વાર્તા અને ફિલ્મ)

એકમ : ૪. પિંજર - અમૃતા પ્રીતમ - રાજકમલ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. કેમેરાની આંખે - દૃષ્ટિ પટેલ

૨. પન્નાલાલનો વાર્તા વિશેષ - શરીફા વીજળીવાળા, સંજીવની પ્રકાશન

૩. રૂપાંતર - અમૃત ગંગર -અરુણોદય પ્રકાશન

૪. સાહિત્યમાં ફિલ્માવલોકન - અભિજિત વ્યાસ

૫. સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ - મહિપતસિંહ રાઉલજી

૬ . સમીપેના લેખો - શિરીષ પંચાલ

૭. અમૃતા પ્રીતમની 'પિંજર' - અનુ. શરીફા વીજળીવાળા

૮. કથા સાહિત્ય અને સિનેમા - તરુણ બેન્કર , (પ્રકાશક પોતે)

ગુજરાતી પેપર - ૧૦ લોકપ્રિય સાહિત્ય (B)

હેતુ - વિદ્યાર્થીઓને લોકપ્રિય સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સમજવા મળે

એકમ : ૧ લોકપ્રિય સાહિત્યની વિભાવના અને લક્ષણો તથા પ્રેરકબળો

એકમ : ૨. શિષ્ટ સાહિત્ય અને લોકપ્રિય સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ , લોકભોગ્ય અને લોકપ્રિય વચ્ચેનો ભેદ

એકમ : ૩ નીરજા ભાર્ગવ - અશ્વિની ભટ્ટ , નવભારત પ્રકાશન

એકમ : ૪.એકલતાના કિનારા - ચંદ્રકાંત બક્ષી, પ્રવીણ પ્રકાશન

સંદર્ભગ્રંથ :

૧. અનુઆધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ -જયંત ગાડીત

૨. ગુજરાતી નવલકથા- રઘુવીર ચૌધરી

૩. આપણીકથા - જયંત ગાડીત

૪. સમીપેના અંકો - શિરીષ પંચાલ

૫. સાહિત્ય કા સમાજશાસ્ત્ર - મેજર પાંડે , હરિયાણા અકાદમી

એમ.એ. પાર્ટ - ૧ (External)

(સને વર્ષ ૨૦૨૧- ૨૦૨૨ , ૨૦૨૨- ૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ - ૨૦૨૪)

Core course:001

ગુજરાતી પેપર-૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ - કૃતિઓ

હેતુ : ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપોની તુલનાએ સમજ પ્રાપ્ત થાય.

એકમ -૧ ખંડકાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લક્ષણો, ખંડકાવ્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા

એકમ -૨ ખંડકાવ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપ અને ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપની તુલના .

એકમ -૩ શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો -સં. ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન

એકમ -૪. 'બાહુક '- ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન

એકમ - ૫. પૂર્વાલાપ - કાન્ત ,

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ખંડકાવ્ય સ્વરૂપ વિકાસ - ચિનુ મોદી

૨. ખંડકાવ્ય - જયદેવ શુક્લ

૩. સાહિત્ય સ્વરૂપશ્રેણી - સુમન શાહ

૪. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો- પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૫. બાહુક -લે. ચિનુ મોદી , આદર્શ પ્રકાશન

૬. શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , આદર્શ પ્રકાશન

૭ મુક્ત દીર્ઘ કવિતા - દીપક રાવલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૮. સાહિત્ય સ્વરૂપો - કે.સી.મહેતા

૯. આપણા ખંડકાવ્ય - સં. ધીરુભાઈ ઠાકર

શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય - ચિનુ મોદી , સતીશ વ્યાસ , (અભ્યાસક્રમ માટે પસંદગીના ખંડકાવ્ય)

૧. વસંતવિજય - કાન્ત

૨. ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત

૩. ગ્રામમાતા - કલાપી

૪. તુકારામનું સ્વર્ગારોહણ - રા.વિ. પાઠક

૫. છેલ્લી પૂજા - પ્રહલાદ પારેખ

૬. જટાયુ - સિતાંશુ

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 002

ગુજરાતી પેપર- ૦૨ ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા-પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

હેતુ: ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસકોની વિચારધારાઓનો પરિચય વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે અને મૂળ સુધી પહોંચીને કૃતિનિષ્ઠ સૌન્દર્યની આનંદાનુભૂતિ કરી શકે.

એકમ - ૧.

૧.૧ રસ સિદ્ધાંતની વિચારણા અને રસની પરિભાષા

રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સંબંધી ભદ્ર લોલ્લટ, ભદ્ર શંકુક, ભદ્ર નાયક, અને આચાર્ય અભિનવગુપ્તના મતની સમીક્ષા.
ભરતનું રસસૂત્ર, ભાવ, સ્થાયી ભાવ, વિભાવ-અનુભાવ, સાત્ત્વિક ભાવ અને સંચારી ભાવની સમજૂતી
રસ અને રસાભાસ, ભાવ અને ભાવાભાસ
રસ પ્રતીતિનાં વિધ્નો.

૧.૨. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિચારણા

ધ્વનિની વ્યાખ્યા, ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનના મતે.
ધ્વનિના આધારે કાવ્યના પ્રકારો, વસ્તુ ધ્વનિ, અલંકાર ધ્વનિ અને રસ ધ્વનિ.
ધ્વનિ કાવ્યના પ્રભેદો : વિવક્ષિતાન્યપરવાચ્ય અને અવિવક્ષિતવાચ્ય ધ્વનિ.

એકમ - ૨.

૨.૧ કુંતકની વક્રોક્તિ વિચારણા

કુંતકની કાવ્યની વ્યાખ્યા, કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર
વક્રોક્તિના પ્રકારો, કાવ્યના ત્રણ માર્ગો અને પ્રકારો.

૨.૨ રમણીયતાની વિભાવના.

જગન્નાથના મતે રમણીયતાની વિભાવના
જગન્નાથની કાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના અર્થો, જગન્નાથે દર્શાવેલ કાવ્યના ચાર પ્રકારો

એકમ - ૩.

૩.૧. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ

૩.૨ લોન્જાઈનસ

એકમ - ૪.

૪.૧. ટી.એસ.એલિયટ

૪.૨ સુઝાન લેગર

એકમ -૫ ટ્રેક નોંધ

૧. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા- તપસ્વી નાન્દી.
૨. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા- બહેચરભાઈ પટેલ
૩. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો.- લે.- નગીનદાસ પારેખ
૪. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત- નટુભાઈ રાજપરા અને જયંત કોઠારી
૫. ધ્વન્યાલોક – ડોલરરાય માંકડ
૬. ધ્વન્યાલોક – આનંદવર્ધન
૭. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિ વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૮. રસ સિદ્ધાંત : એક પરિચય – ડો. પ્રમોદકુમાર પટેલ
૯. કુંતકનો વિચાર- નગીનદાસ પારેખ
૧૦. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર- ડો. રમેશ શુક્લ

એમ. એ. પાર્ટ - ૧.

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Core course: 003.

ગુજરાતી પેપર- ૩ ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન

હેતુ :વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યની વિવેચન પ્રવૃત્તિ પરત્વે અભિમુખ બને અને વિવેચન વિશેની સમજ કેળવાય.

એકમ -૧.

- ૧.૧ નર્મદની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .
કવિ અને કવિતા વિશેના નર્મદના વિચારો .
રસજ્ઞાન ,જોસ્સો ,રસ અને તર્કશક્તિ અંગે નર્મદનાં વિચારો.
નર્મદની દૃષ્ટિએ કવિતાનું પ્રયોજન.
- ૧.૨. નવલરામની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો .
કવિ અને કવિતા વિશેના નવલરામના વિચારો .
જુસ્સો, રસ , તર્ક અંગે નવલરામના વિચારો.

એકમ -૨.

- ૨.૧ રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવના.
કવિ અને કવિતા વિશેના રમણભાઈના વિચારો.
ચિત્ત:ક્ષોભ એટલે શું.તે સમજાવી રમણભાઈની કાવ્યવિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
રમણભાઈ નીલકંઠની કાવ્યવિભાવનાની મર્યાદાઓ, શીઘ્ર કવિતાના વિચારો.
- ૨.૨ બ. ક. ઠાકોરની કાવ્ય વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
એમની દૃષ્ટિએ ઉત્તમ કવિતા કોને કહેવાય તે વિગતે ચર્ચા,
વિચારપ્રધાન કવિતાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
ઠાકોરની દ્રષ્ટિએ પ્રતિભા એટલે શું.? પ્રતિભાબીજની માવજતમાં નડતા વિઘ્ન વિશે ચર્ચા કરો.

એકમ - ૩

- ૩.૧ રામનારાયણ વિ. પાઠકની કાવ્યવિભાવના.
કવિ અને કવિતા વિશેના રા.વિ.પાઠકનાં વિચારો
રા.વિ.પાઠકની 'રહસ્ય' સંજ્ઞા-વિભાવના
- ૩.૨ ઉમાશંકર જોશીની કાવ્યવિભાવના.
કવિ અને કવિતા વિશેના ઉમાશંકરના વિચારો ,
કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા અંગેના વિચારો .
કલા અને નીતિ અંગેના ઉમાશંકરના વિચારો .

એકમ - ૪.

- ૪.૧. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી ની વિચારણા
કવિ, કાવ્ય ,કવિકર્મ ,સર્જન પ્રક્રિયા ,
કાવ્ય અને જીવન, કાવ્ય અને નીતિ
કાવ્ય અને ભાષા વિશેના વિષ્ણુ પ્રસાદ ત્રિવેદીના વિચારો
- ૪.૨. સુરેશ જોશીની કાવ્યવિભાવના .
સાહિત્યની કલાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો .
રૂપનિર્મિતિ અંગેના વિચારો
ભાષાકર્મ અને સંક્રમણ વ્યાપાર અંગેના વિચાર.

એકમ - ૫ ટૂંક નોંધ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. વિવેચનનું વિવેચન : જયંત કોઠારી
૨. વાત આપણા વિવેચનની: શિરીષ પંચાલ
૩. આપણું વિવેચન સાહિત્ય: હીરાબેન પાઠક
૪. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - પ્રમોદ કુમાર પટેલ
૫. પ્રતીતિ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૬. વિવેચનપોથી : શિરીષ પંચાલ
૭. નર્મદ એક અધ્યયન - રમેશ શુક્લ
૮. વિવેચક નવલરામ - પૂર્ણિમા ભટ્ટ
૯. બ.ક.ઠાકોરનો કાવ્ય વિચાર - હર્ષદ ત્રિવેદી
૧૦. વિવેચનનો અનુબંધ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

(શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

Elective course:001

ગુજરાતી પેપર - ૪ આધુનિક સાહિત્ય - અનુઆધુનિક સાહિત્ય

હેતુ : આધુનિકતા અનુઆધુનિકતાની વિભાવના સમજાય તથા કૃતિનો આ સંદર્ભમાં આસ્વાદ કરી શકે.

એકમ -૧ આધુનિકતાની વિભાવના

૧.૧ આધુનિક સંજ્ઞા પરિચય, પરંપરાગત , સમકાલીન, અર્વાચીન સંજ્ઞાઓ સાથેનો સંબંધ

૧.૨. આધુનિક સાહિત્યનાં લક્ષણો

૧.૩ આધુનિક સાહિત્યને પ્રેરનારાં પરિબલો

૧.૪ કવિતા , ટૂંકીવાર્તા અને નવલકથા પર આધુનિકતાનો પ્રભાવ.

એકમ -૨. અનુઆધુનિકતાની વિભાવના , નારી ચેતના અને દલિત ચેતના

એકમ -૩ 'ટોળું '- ઘનશ્યામ દેસાઈ તથા 'ફેરો' - રાઘેશ્યામ શર્મા

એકમ -૪. ગુજરાતી દલિત કવિતા - સં . નીરવ પટેલ તથા 'એક ડગલું આગળ' -પારુલ દેસાઈ

એકમ -૫. ટૂંક નોંધ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. ' ટોળું '- ઘનશ્યામ દેસાઈ આર.આર. શેઠ પ્રકાશન ,અમદાવાદ
૨. ' ફેરો ' - રાઘેશ્યામ શર્મા , પાર્શ્વ પ્રકાશન
૩. સાહિત્યમાં આધુનિકતા- સુમન શાહ
૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદ- પ્રમોદકુમાર પટેલ
૫. આધુનિકતા: એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય-બિપિન આશર
૬. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી
૭. ગુજરાતી કથાવિશ્વ - બાબુ દાવલપુરા
૮. કવિતામાં આધુનિકતા - ભોળાભાઈ પટેલ
૯. આધુનિક કવિતા - નિરંજન ભગત
- ૧૦ નવલકથા શિલ્પ અને સર્જન - નરેશ વેદ
- ૧૧ ઘનશ્યામ દેસાઈ ગ્રંથ - સં. ઊર્મિ દેસાઈ , રમેશ ઓઝા , ભવન્સ પ્રકાશન
- ૧૨ ચંદ્રકાંત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ
૧૩. ગુજરાતી દલિત કવિતા -સં. નીરવ પટેલ સાહિત્ય અકાદમી દિલ્હી
૧૪. એક ડગલું આગળ - પારુલ દેસાઈ
૧૫. અનુઆધુનિક સાહિત્ય અને આપણે - સુમન શાહ

એમ.એ. પાર્ટ - ૧

ગુજરાતી પેપર - ૫. તુલનાત્મક સાહિત્ય

હેતુ: સાહિત્યને મૂલવવા માટેનો તુલનાત્મક અભિગમ કેળવાય.

એકમ-૧ તુલનાત્મક સાહિત્ય : વ્યાખ્યા, વિભાવના અને લક્ષણો

એકમ-૨ તુલનાત્મક સાહિત્યના અભિગમો તથા કાર્યક્ષેત્ર. (ફ્રેન્ચ અને અમેરિકન અભિગમ સંદર્ભે)

એકમ-૩ 'જયસોમનાથ' ક.મા.મુનશી તથા 'સોમતીર્થ' રઘુવી ચૌધરીની નવલકથાની વિષયવસ્તુ અને પાત્રલક્ષી તુલના

એકમ-૪ 'કૃષ્ણાયન' કાજલ ઓઝા તથા 'દ્રોપદી' પ્રતિભારાયની નવલકથાની વિષય વસ્તુગત અને પાત્રલક્ષી તુલના

એકમ - કૃતિલક્ષી ટૂંકીનોંધ

સંદર્ભસૂચિ:-

૧. કૃષ્ણાયન- કાજલઓઝા , નવભારત પ્રકાશન
૨. દ્રોપદી - પ્રતિભારાય , અરુણોદય પ્રકાશન
- ૩ તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યની દિશામાં - અશ્વિન દેસાઈ
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ - વસંત બાપટ ,અનુ.-જયા મહેતા , જશવંતી દવે
૬. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સિદ્ધાંત અને વિનિયોગ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- ૭.. તુલનાત્મક સાહિત્ય- ચૈતન્ય દેસાઈ
૮. પ્રત્યક્ષ - ઓનલાઈન
૯. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા - ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી.